

Ørescenen

UTVECKLING AV SCENKONST FÖR UNGA

En rapport om projektet Ørescenen

1. sep. 2010 - 30. jun. 2011

Innehåll

Vad är Ørescenen?	3
Metoder	3
Kartläggning	3
Workshops och konferens	3
Dialog och deltagande	4
Kommunikation	4
Evalueringsskema og postkort	5
Sammenfatning af og refleksion over Ørescenen fem workshops samt konference	6
Målgruppens behov og forventninger til Ørescenen	6
Skatteregler SV/DK	7
Samarbejde og kulturforskelle	7
Sproget i forståelsen af en forestilling	8
Publikumsudvikling	9
Marketing	9
Nabosprogsforståelse	9
Æstetiske læringsprocesser og oplevelsesledelse som motiverende værktøj.	11
Cirkus Cirkørs workshop som performance	13
Opsamling	14
Resultat	15
Slutsats	17
Fotnoter	18
Statistik deltagere	19
Statistik network	20
Statistik Media	21
Sammanställning vykort	22
Sammenfatning af evaluering 5. maj	23
Sammenfatning af evaluering 25. maj	27
Litteraturlista	28

Vad är Ørescenen?

Ørescenen är ett projekt initierat av ASSITEJ Sweden. Det är finansierat av Europeiska Unionen, Interreg IV A och ASSITEJ Sweden i samarbete med ASSITEJ Denmark och ASSITEJ Performing Arts Festival for Young Audiences and 17th World Congress. I samband med ASSITEJs 17 världskongress, i Malmö och Köpenhamn, ville man skapa något bestående i regionen. Projektidén var född.

Ørescenen är en mötesplats för professionella kulturutövare och förmedlare inom scenkonstområdet för barn och unga i Öresundsregionen. Projektet avser att skapa möten, kontaktytor och bestående samarbetsformer för arrangörer, scenkonstproducenter och publik. Målet är att skapa ett gränsöverskridande nätverk som ska underlätta utbyte av information och erfarenheter samt vara en plattform för att dela kunskap inom området. I slutändan kommer barn och unga i Öresundsregionen bli vinnarna och få tillgång till ett bredare och större utbud av scenkonst.

Metoder

De metoder Ørescenen använt i projektet är kartläggning, workshop/konferens, dialog och deltagande, kvantitativt evalueringsschema samt kommunikation. Den metod som genomfört allt arbete är kommunikationen och ur kommunikationsplanen har de andra metoderna vuxit fram.

Kartläggning

Inledningsvis gjordes en kartläggning av aktörer i regionen. Kartläggningen genomfördes med hjälp av befintliga nätverk och branschorganisationernas register. De målgrupper som definierats var scenkonstproducenter och arrangörer/förmedlare av scenkonst för barn och unga. Dessa samlades i ett dokument som har byggts på under hela projektiden. Kategoriserat de olika grupperna.

Vi gjorde en analys av målgruppen som baserades på projektgruppens egen erfarenhet med många års arbete i branschen. Dessutom hade vi kvalitativa samtal med några aktörer i branschen. Det som framkom var att både tid och pengar inte är något man har i överflöd. Varför skulle man vilja delta i Ørescenen's workshops överhuvudtaget? Den frågan var projektets följeslagare inför uppstarten av plattform och nätverk.

Workshops och konferens

Att anordna workshops blev en kommunikationskanal och ett metodiskt verktyg till dialog. Eftersom scenkonstproducenter och arrangörer/förmedlare har olika ingång till scenkonsten, delades de upp vid de första fyra workshoppen. Första ämnet som behandlades var subventions/refusions – regler. Därefter samlades arrangörer och förmedlare kring språkets roll i förståelsen av en föreställning. Workshoppen som var riktad mot scenkonstpro-

ducenterna, handlade om skatteregler och kulturella skillnader. Den femte workshopen samlades de båda målgrupperna. Kommunikation var det övergripande ämnet. Första workshopen ägde rum 1 december 2010 och den sista 5 maj. Som en uppsamling och avrundning av tidigare aktiviteter, genomfördes en konferens 25 maj. Temat under dagen var grannspråksförståelse och estetiska läroprocesser.

Till sist genomfördes en endagskonferens under ASSITEJs 17:e världskongress och scenkonstfestival för barn och unga. Scenkonstproducenter och arrangörer var inbjudna till konferensen. Det var två ämnen som behandlades, dels grannspråksförståelse och dels estetiska läroprocesser.

Dialog och deltagande

En av projektets grundförutsättningar i byggandet av plattform och nätverk har varit dialog med målgrupperna. En viktig utgångspunkt för programläggningen av aktiviteterna var att lämna stort utrymme för deltagarna. För att skapa detta utrymme har varje workshop innehållit ett delmoment där aktörerna har uttryckt sina egna idéer i mindre grupper. Grupperna sattes samman av projektteamet och var blandade svenska och danska. Vidare innehöll varje aktivitet en generöst tilltagen tid för mingel och mat. Speeddating arrangerades vid ett tillfälle, allt för att organisera kontaktytor mellan de som deltog och skapa förutsättningar för nya möten.

För att kunna få ett så högt deltagande på våra workshops, försökte vi eliminera de hinder vi kunde. Så många som möjligt skulle ha förutsättning att delta i aktiviteterna. Något som våra två målgrupper har ont om är tid och pengar. För att få så stort deltagande som möjligt, var det av största vikt att minimera de eventuella hinder vi kunde lokalisera. Exempel på åtgärder som gjordes är gratis buss för dem som kom från "andra sidan". Tidpunkten på dagen diskuterades noga, när skulle det passa bäst? Naturligtvis försökte vi hitta ämnens som var aktuella, matnyttiga och inspirerande för målgrupperna.

Kommunikation

Viktigast av alla metoder var kommunikationen. Den genomsyrade allt arbete för att skapa en så tillåtande miljö som möjligt. Kommunikationsplanen var grunden i allt arbete. I uppstarten av Ørescenen gjordes en kartläggning och samtidigt en målgruppsanalys. Vi tittade på hur målgruppens förutsättningar och vardag såg ut, t ex finansiering, arbetsvillkor etc. Deltagarna kom från vitt skilda områden och helt olika förutsättningar t ex ideellt arbete, lärare, någon med egen scen eller turnerande grupper.

Vi kom fram till att kommunikation och engagemang inom projektets målgrupp var och är nyckeln för att projektet ska kunna byggas upp och leva vidare. Man ska kunna bygga långsiktiga relationer i ett nätverk. Träffa kollegor och utbyta erfarenheter. Vi har därför försökt att lyssna på, och forma projektet efter, målgruppens behov - och kommunicera därefter.

Ørescenen har främst kommunicerat via följande kanaler: Workshops, konferensen och hemsidan. På hemsidan finns förutom kontaktuppgifter, möjlighet till att anmäla sig för vårt nyhetsbrev, information om nätverket och möjlighet till nedladdning av dokument som rör projektet på olika sätt.

En annan kommunikationskanal har varit olika sorters uppsökande aktiviteter, där vi på förhand visste att stora delar av branschen skulle samlas. Därför har vi åkt runt och deltagit och presenterat projektet i så många sammanhang som möjligt som t ex på Skånsk Teaterdag, Børneteaterfestivalen i Randers, Utbudsdagarna i Hässleholm, Teaterseminar i Herning, Teaterns Dag i Malmö, Dansfestivalen Satellit i Göteborg och Dansemessen i Köpenhamn m.m.

En sista kommunikationskanal har varit pressen. Vi har skickat ut två pressmeddelande under projektperioden. Det har genererat 10 artiklar som publicerats i Sydsvenskan, Nytt från Öresund, Procenium (2), Teater 1, Sceneliv, Børneteateravisen (4).

Evalueringsskema og postkort

I forbindelse med workshoppen 5. maj og konferencen 25. maj udformede vi to kvantitative evalueringsskemaer. Skemaerne have bl.a. til formål at give os statistisk og demografisk materiale i forhold til deltagernes køn, alder, stilling og land. I evalueringsskemaet benyttede vi mange åbne spørgsmål, da de enkelte deltageres uddybende meninger om de forskellige oplæg og udformningen af workshops var vigtige. Ørescenen skal bygge videre på netop deltagernes behov og holdninger, og derfor var de åbne spørgsmål mest brugbare for os. Vi brugte ingen ledende spørgsmål eller ja-nej spørgsmål. På Øresceners konference skulle deltagerne skrive en evaluering af konferencen på et postkort som en anderledes evalueringsmetode. Deltagerne blev bedt om, da konferencen var slut, at skrive følgende på postkortet: "Hvad tager du med dig fra konferencen" og "Hvordan synes du at Øresceners netværk skal leve videre i fremtiden?" På et postkort er der ikke meget plads at skrive på, derfor blev deltagerne nødsaget til at skrive deres evaluering kort, konkret og præcist. Postkortenes illustration skulle fungere som 'visuel inspiration' til evalueringerne. Efterfølgende blev postkortene hængt op i en udstilling, således at deltagerne kunne læse hinandens svar og betragtninger.

Sammenfatning af og refleksion over Ørescenen fem workshops samt konference

I sammenfatningen af Ørescenen fem workshops samt konference reflekteres der bl.a. over Ørescenen virke set i et oplevelsesøkonomisk og oplevelsesledelses perspektiv. Der gives decideret vejledning til svensk-dansk sproglig tilpasning ud fra CAT teorien – Communication Accomodation Theory, der reflekteres over Ørescenen afholdte workshops i forhold til et performanceteoretisk perspektiv og generelt i hele sammenfatningen reflekteres der over, hvad det dansk-svenske samarbejde med Ørescenen som platform har medført, og i fremtiden vil kunne give børn, unge, scenekunstproducenter og arrangører i Øresundsregionen. De fulde sammendrag fra de enkelte workshops og konference kan læses på www.orescenen.com

Ørescenen er skabt ud fra behovet om et tværkulturelt, og samarbejdende forum for producenter og arrangører, der vil udvikle og skabe gode forhold for scenekunst for børn og unge i Øresundsregionen. I kraft af dette placerer Ørescenen sig indenfor det oplevelsesøkonomiske felt, hvor udfordringerne ligger i at få kreativitet og økonomi til at gå op i en højere enhed. Ørescenen formål har bl.a. været at skabe økonomisk vækst, samt integrere oplevelser, i form af udveksling af teater på begge sider af Sundet.

"Oplevelser forstås ifølge Pine og Gilmore som begivenheder, der engagerer mennesker på en personlig måde" ¹. Pine og Gilmore beskriver udviklingen fra produkt og vare til service og oplevelse. Service og oplevelse kan være produktet i sig selv eller skabe en oplevet merværdi for forbrugeren, når denne er engageret følelsesmæssigt i produktet. I dag fylder selvrealisering og identitetsskabelse meget for den enkelte, og efterspørgslen på disse immaterielle værdier eller oplevelser er steget. Merprisen som den oplevelsesproducerende virksomhed kan forlange for et sådant produkt, er det, der kan resultere i økonomisk gevinst for virksomheden.

På Ørescenen fem afholdte workshops, har fokus i høj grad været på netop disse faktorer – hvordan engagerer man publikum, og hvordan kan man som arrangør og producent skabe rammer, der fordrer et både kreativt engagement, men også skaber et økonomisk stabilt forum, hvor teaterformen kan bestå på egne præmisser, i en Øresundsregional kontekst.

Oplevelsesøkonomien spænder vidt og omfatter både materielle produkter, hvor oplevelsen tilfører produktet en merværdi, og immaterielle oplevelser, hvor produktet er oplevelsen. I forhold til Ørescenen er produktet det børneteater der skaber et univers og en oplevelse, for børn, hvor fantasi leg og læring kan fungere side om side.

Målgruppens behov og forventninger til Ørescenen

Ørescenen målgruppe – producenter, aktører og formidlere har på Ørescenen workshops udtrykt, at der er et behov for et fælles online og/eller fysisk katalog. Kataloget skal give let adgang til de informationer en producent eller arrangør skal bruge om professionelle godkendte teatre og forestillinger. Målgruppen har også et ønske om at de svenske subventionsregler og de danske refusionsregler skal smidigøres, og der er et ønske om at skabe en 'Øresundspulje'. Endvidere har målgruppen udtrykt ønske om, at Ørescenen kan

vejlede og rådgive i forhold til diverse ansøgningsprocedurer, da der også er et decideret problem med landenes forskellige ansøgningsfrister. Helt grundlæggende ønsker målgruppen både en fysisk og en online platform, hvor man kan dele erfaringer omkring det at turnere på den anden side af Sundet. Ud fra disse udtrykte behov fra målgruppen, vil Ørescenen arbejde med hjemmesiden og den fysiske platform som Open Source, hvor producenter, aktører og formidlere kan dele deres viden og erfaringer. Det kan være praktiske såvel som menneskelige erfaringer i et dansk-svensk samarbejde, der lægges ud som Open Source. Har en dansk teatergruppe eksempelvis turneret i Sverige, så har gruppen erhvervet brugbar viden i forhold til eksempelvis de svenske skatteregler, subventions-systemer samt fonde etc. Denne viden vil kunne deles på Ørescenen's hjemmeside og sådan gøres tilgængelig for andre. En mulig ide er at arbejde med 'opskrifter' på hvordan, man kan gøre i en dansk-svensk teaterudveksling. Målgruppen kunne eksempelvis også lave en 'opskrift' på virkningsfulde metoder til en god konference eller en 'opskrift' på hvordan, man laver en effektiv 'speeddating'.

Skatteregler SV/DK

Se følgende link for regler vedrørende socialsikring når man arbejder både i Danmark og Sverige:

<http://www.oresunddirekt.dk/Arbejde/Arbejde%20i%20begge%20lande/Arbejde%20i%20begge%20lande.aspx>

Se generelle bestemmelser om arbejde i Sverige og Danmark på: www.oresunddirekt.dk og på: www.oresunddirekt.se

Samarbejde og kulturforskelle

På Ørescenen's 1. workshop d. 1. december 2010 talte Jens Frimann Hansen fra Helsingør Teater om styrkerne og udfordringerne i et dansk-svensk samarbejde på scenekunstmrådet.

Man må arbejde med grænsen mellem Danmark og Sverige som en mulighed og ikke som en barriere. Man skaber nye vinkler, måder at tackle forskellige problemstillinger på, kreativitet og nye samarbejdsformer i et dansk-svensk samarbejde. Det skaber også muligheden for fælles kommercielle arrangementer og internationalt samarbejde med EU og Norden. Endvidere kunne Ørescenen blive et forbillede for Øresundsregionale kultursamarbejder, der kan medføre en yderligere branding af Øresundsregionen og give den en mere synlig identitet. Alle byer brander sig, men det er netop svært at skille sig markant ud. Det er dog en udfordring og en national barriere at producenter og arrangører ikke ved, hvor de skal søge information om teaterudveksling og det pågældende lands systemer. (U)Hvorfor skal vi arbejde sammen?

Ørescenen har sammen med netværket og Eva Grip, stifter af dansk-svensk Kultur- og erhvervsforening Nerve, diskuteret hvorfor, vi skal samarbejde og hvordan kulturforskelle beriger et kultursamarbejde på tværs af Sundet. Dette skete på Ørescenen's 3. workshop 8. februar 2011. Vi kom frem til følgende:

Systemer og undervisning: I kraft af de to landes forskellige måder at opbygge systemer på og eksempelvis udforme undervisning på, da opnår vi i et samarbejde nye former for viden.

Sprog: Hvordan kan vi integrere sprogene? Igennem et samarbejde får vi naturligt styrket nabosprogsforståelsen og det nordiske sprogfællesskab. I forhold til børneteater kan landene samarbejde om teater, kunst og kultur som sproglig udvikling.

Et rigere kulturliv: Gennem en større udveksling af kultur, og her børneteater, gøres børn og unge nysgerrige på vor fælles og individuelle kulturhistorie, og ikke mindst bliver de nysgerrige på sproget. Nye udtryksformer kan dannes og berige børns kulturliv.

Mødet: Den personlige relation mellem lande og mennesker åbner nye markeder. Det interagerende og kontinuerlige møde mennesker imellem skaber en platform og er udgangspunktet for et udbytterigt samarbejde.

Viden og læring: I et Øresundsregions samarbejde udfordres man med andre processer og ny viden. Vi kan drage fordel af hinandens ligheder og forskelligheder.

Økonomisk vækst: Teaterudveksling på tværs af Sundet styrker hverdagsintegrationen og oplevelsesøkonomien, samt skaber vækst i form af mere arbejde og flere produktioner.

Sproget i forståelsen af en forestilling

På Ørescenen's 4. workshop d. 9. februar 2011 talte professor i børnekultur Beth Juncker om, hvilken rolle sproget har for børn i forståelsen af en forestilling.

“Vi spørger til deres forståelse, men vi glemmer at spørge til deres kompetencer, deres nysgerrighed, deres accept af det fremmedartede. Den er nemlig en central del af deres kultur.” (Juncker, februar 2011, Ørescenen)

Juncker understregede i hendes oplæg, at børn oplever og forstår igennem bevægelse og leg – det er netop drivkraften og forudsætningen for at skabe forståelse. Børn har således en handlende kultur, hvor der er fokus på bevægelse. Junckers pointe beror på, at børn på tværs af sproglige grænser netop har deres egen kultur, og det er i den at arrangørerne og scenekunstproducenter skal tage afsæt. Så skal børnene nok vise deres interesse. Her kunne Ørescenen's teater tilbud for børn og unge på tværs af Sundet blive interessant, da Ørescenen netop kan udforske børns forståelse i eksempelvis samproduktioner.

Juncker stillede desuden spørgsmålet: “Kan børn på tværs af Sundet få glæde af dansk og svensk? Kan andre landes kulturer berige børns syn på verden?”

Børn er, sagde Juncker, fremtidige borgere og fremtidens teatergængere. Børn i dag har et stort udbud og udvalg af forskellige aktiviteter. Den store kulturinstitution i dag, for børn, er børneværelset. For på børneværelset, er udbuddet af underholdning mangfoldigt og bredt. Det bliver netop Ørescenen's udfordring, og mulighed, at kunne berige børns liv med en teateroplevelse. En teateroplevelse hvor historien og fortællingen, der udspiller sig på scenen, giver barnet noget andet og mere end i børneværelset. Børnene får en unik tilgang til kunst og kultur på den anden side af Sundet.

Ørescenen kunne i deres virksomhed undersøge, hvordan man kan arbejde med teater og kunst som æstetisk og pædagogisk værktøj, der ikke bare lærer børn om kunst, men også lærer dem at udvikle deres samarbejdsevner, deres evner til at udtrykke følelser og fantasi samt efterbearbejde en kunstnerisk oplevelse. Med andre ord kunne Ørescenen give børnene mulighed for at opnå en anderledes erkendelse og se nye perspektiver på baggrund af kunst og teater. Endvidere lærer børnene, igennem praktiske øvelser med

teater samt oplevelse af teater på tværs af Sundet, at iagttage på forskellig vis, lære nye ord, få en større sprogforståelse samt en forståelse for det sprog som kunst og teater udgør. Æstetisk læring kan sådan give børn kreative og innovative kompetencer i fremtiden i kraft af dens aktive medvirken.

Publikumsudvikling

Ørescenen's 5. workshop d. 5. maj 2011 handlede om publikumsudvikling og markedsføring. Publikumsudvikler Mette Langeberg Lund fremlagde hvorfor, det er vigtigt at finde frem til pågældende institutions DNA i forhold til at publikumsudvikle. Spørgsmål som, hvad vil man som institution gerne kendes på eller skille sig ud ved, kan være med til at skabe en fælles platform. Man må finde ud af, hvad ens eksistensberettigelse går på. Endvidere skal man arbejde med at nedbryde de barrierer, der kan være i vejen for, at mulige publikummer ikke kommer i teatret – man skal gøre teatret mere åbent, velkomment og tilgængeligt. Et godt netværk, er ifølge Langeberg Lund også nøglen til at fastholde publikum.

Marketing

Frederik Stjernfeldt, fra reklamebureauet Imperiet, fortalte i sit oplæg om markedsføring, at det i sig selv ikke er godt nok at være en god virksomhed, for at lokke kunderne til. Som virksomhed skal man finde kernen i sin 'vare', for det er den, der skal konkurrere med en masse andre ting som folks tid. Stjernfeldt mente også, at teatret skal gøres mere tilgængeligt. Fx føler mange, at det er nemmere og billigere at gå i biografen end i teatret, men det er faktisk det samme. Folk har bare ikke viden om, at det forholder sig sådan. Man skal få publikum til at forstå teateroplevelsen uden for teatret – så er det nemmere at få dem ind i teatret. På workshoppen fik deltagerne praktiske værktøjer til at arbejde med publikumsudvikling og markedsføring.

Nabosprogsforståelse

Ulla Börestam, docent i nordiske sprog ved Uppsala Universitet, præsenterede i sit oplæg på Ørescenen's konference 25. maj 2011 det nordiske sprogfællesskab og hermed den sproglige praksis, som indebærer at vi i hele Norden taler dansk, norsk og svensk med hinanden og ikke engelsk.

Der er 25 millioner mennesker i det nordiske sprogfællesskab fordelt i Skandinavien. Det nordiske sprogfællesskab baseres på brugen af dansk, svensk og norsk, som er nabosprog, og den opfattelse, at de tre sprog er spontant 'mellemlig' – at brugerne af de tre sprog forstår hinanden. Börestam forklarede, at 'mellemligheden' af de tre sprog dog er relativ, da den fx afhænger af, hvilken gruppe af mennesker eller hvilke individer der er tale om, eller om sproget er talt eller skrevet. Det skrevne sprog er nemmere at forstå end tale.

Et sprogfællesskab bliver til på to måder. Det ene kommer oppefra og involverer sprogplanlægning som en del af et offentligt nordisk samarbejde, nabosprogsundervisning etc. Den anden måde kommer nedefra og involverer fx de spontane kontakter, der opstår mellem mennesker - og her er grænseområder som Øresundsregionen vigtige - og samarbejde inden for virksomheder, organisationer etc.

Börestam sluttede af med at sige, at sprogforståelsen kan hjælpes på vej ved, at man inkluderer hinanden. Ved fx at se tv på svensk lærer danskere at forstå svenskere bedre. Og teater kan have samme effekt.

Helle Trolle Christensen, fra DR Undervisning, præsenterede i sit oplæg på Ørescenen konferencen eksempler på, hvordan sprog, musik, fantasi og leg kan bruges til nabosprog-sundervisning i skolen.

Trolle Christensen fremlagde et eksempel, som er et samarbejde med Københavns kommune om et hiphop-projekt, der skal vække interesse for nabosprog hos de ældre alderstrin i folkeskolen. Det har vist sig, at unge, og især drenge, med anden etnisk baggrund end dansk, som hjemme taler et andet sprog end dansk, ofte har et dårligt ordforråd, har svært ved at forstå billedsprog og metaforer etc. Det samme gør sig gældende for denne gruppe børn og unge i de andre nordiske lande. DR undersøgte derfor denne gruppe unges fritidsinteresser og lod projektet tage udgangspunkt i denne, nemlig rapmusikken. DR udarbejdede en hjemmeside, <http://www.dr.dk/nordisksprog>, hvor hiphop blev den dominerende ingrediens, der skulle øge sprogforståelsen. Projektet skal fungere i alle de nordiske lande, og fokus er at nedbryde de sproglige barrierer, der er i det nordiske sprogfællesskab. Projektet viser hvordan kunst, kultur og sprogkultur kan bruges som basis for undervisningsmateriale. I svensk-dansk samtale tilpasser de talende parter sig hinanden sprogligt i forskellig grad. Man tilpasser sig også afhængigt af hvilken gruppe af mennesker og individer, der er tale om, som Börestam var inde på i sit oplæg.

CAT teorien - Communication Accommodation Theory (akkommodationsteorien), som beskrevet i Karin Ridells afhandling Dansk-svenska samtal i praktiken. Språklig interaktion och akkommodation mellan äldre och vårdpersonal i Öresundsregionen (Ridell 2008: 50-54), forklarer hvorledes en taler (én der taler i en samtale situation) ændrer sit sprog, bl.a. for at opnå godkendelse og påskønnelse fra sin samtalepartner eller det modsatte, at tage afstand fra talepartneren. CAT teorien kan være interessant at iagttage i forhold til et dansk-svensk samarbejde, hvor samtalepartnerne har gode forudsætninger for at forstå hinanden og tilpasse sig hinanden i mere eller mindre grad.

Kortfattet går akkommodationsteorien ud fra, at man kommunikativt prøver at nærme sig sin samtalepartner for netop at nå dennes godkendelse eller påskønnelse. Hvis man derimod vælger at bibeholde sin egen kommunikative stil, kan dette være et udtryk for et ønske om social afstandtagen til det pågældende individ.

- Konvergens: Tilpasning af sit eget sprog i forhold til den man samtaler med.
- Divergens: Bibeholdelse af sit eget sprog.
- Symmetrisk konvergens: Begge parter akkommoderer lige meget.
- Asymmetrisk konvergens: Her er det den ene samtalepartner, der imødekommer den anden, mens den anden bibeholder sin sproglige og kommunikative opførsel ².

Hvad kan man ellers gøre for at lette den sproglige forståelse i et dansk-svensk samarbejde? Generelt kan det hjælpe på enhver samtale at tale tydeligt, langsomt og gestikulere. Det danske talsystem kan også med fordel oversættes til svensk og leksikal tilpasning, hvor man oversætter enkelte ord direkte, der kan lette forståelsen, er også en fordel. Kunsten og kulturen har den fordel også at kommunikere visuelt, hvilket naturligt letter den sproglige forståelse.

I en dansk/svensk samtale kan man også have stor nytte af at gøre sig bevidst om betydningen af vigtige lyd-udviklinger, som fx den danske klusilsvækkelse (klusil: lukkelyd) som kan ses i skriften, når vi sammenligner svensk og dansk. Svensk har beholdt fællesnordisk p, t og k og har hårde konsonanter, der i dansk er blevet til henholdsvis b, d og g (fx i ord som købe, mad og kage), som er blevet yderligere svækket.

Som dansker kan man derfor lette svenskeres forståelse af dansk ved at udtale stavelser tydeligt. Ord med to stavelser på dansk kan desuden ofte i svenske ører lyde som et ord og udtales ofte som et ord. Svenskerne derimod ville udtale begge stavelser (ibid).

Ørescenen har flere målgrupper nemlig scenekunstproducenterne og arrangørerne samt børn og unge. Producenterne og arrangørerne kan forbedre deres nabosprogforståelse i samarbejder, hvor den sproglige tilpasning helt naturligt finder sted, hvis de tør. Det at turde og ville forstå er et essentielt udgangspunkt, eksempelvis i en kunstnerisk proces, hvor der tales to sprog. Også børnenes nabosprogforståelse kan styrkes og Ørescenen diskuterede på konferencen d. 25. maj 2011, hvordan kunst og kultur kan fremme nabosprogforståelsen blandt børn og unge.

En gruppe mente, at børn ikke forstyrres af at skulle forstå et sprog i forhold til at se en forestilling. Børn og unge er åbne og forstår fx teater i sammenhæng. Voksne er derimod, uden grund, bange for ikke at forstå noget 'rigtigt'. Og de er bange for, at børnene ikke forstår fx teaterforestillingen, hvis det er på et andet sprog.

Flere mente, at kultur og kunst kan ses som et sprog i sig selv. Det visuelle, lyd, lys osv. i teater og kunst fremmer forståelsen af sprog, nemlig at der er flere lag end sproget i teater og kunst. Én sagde, at den umiddelbare oplevelse er universel, og for at fremme kunsten og følelsen af samme kan fx tegning være et redskab, der kan bruges. De deltagende mente også, at fx web-sider, som eksempelvis www.dr.dk/nordisksprog, hvor man kan lege sig frem til en forståelse, ville hjælpe på nabosprogforståelsen.

Æstetiske læringsprocesser og oplevelsesledelse som motiverende værktøj.

Ifølge Anna Porse Nielsen, direktør og medejer af konsulentfirmaet Manto, er oplevelsesledelse en del af de processer, som lederen af en virksomhed benytter sig af som strategisk værktøj til at udvikle sin forretning. Det gælder her om at bruge oplevelser som et redskab til forretningsudvikling, hvor positive og følelsesmæssige koblinger er essentielle ³.

Cirkus Cirkör benyttede sig, på Ørescenen's konference, bl.a. af flere værktøjer der også er kendetegnende for oplevelsesledelse. Cirkus Cirkör arbejder med kreativitet og

engagement hvor kroppen er et af deres essentielle redskaber. Det verbale sprog bliver hos Cirkus Cirkör tildels underordnet. De arbejder også med tillidsøvelser - tillid til dem man samarbejder med, hvad enten det er børn, eller voksne, med leg for øje. Tillid til sine medmennesker, ansatte og kolleger, skaber et bedre arbejdsmiljø, hvor mulighederne for det kreative potentiale fordres, og det økonomiske aspekt kan indgå med samme udbytterige effekt.

Som tidligere chef for bl.a. Nordisk Film og DR skriver Søren E. Jacobsen i artiklen Ledelse af kreativ virksomhed:

"Kreativitet er en forudsætning for succes i stort set alle erhverv og virksomheder. Forudsætningen er blot mere synlig i virksomheder, der lever af at fremstille unika til underholdningsbranchen. I kreative virksomheder har man længe vidst, hvad man først er ved at få øje på i andre brancher, nemlig at det er nødvendigt at give de kreative kræfter plads" ⁴.

Staffan Björklund var i sit oplæg på Ørescenen's 4. workshop 9. februar 2011 også inde på vigtigheden i at bruge sit kreative potentiale til at fremme fantasi. Dette kan på mange måder sammenlignes og bruges i sammenspil med at "give de kreative kræfter plads", som Søren E. Jacobsen skriver. Mange af de oplæg, der har været præsenteret på Ørescenen's workshops, har kredset om netop dette emne - hvad giver kreativiteten pågældende virksomhed og ikke mindst børn og unge? Igennem fantasi og leg frisættes det kreative potentiale, og sproglig indlæring hos både børn og voksne. Kreativitet og oplevelse bliver et strategisk værktøj til at motivere medarbejdere og tænke i nye innovative baner.

Også Frederik Stjernfeldt gav på Ørescenen's 5. workshop eksempler på hvordan virksomheder ved brug af fantasi og kreativitet kan tænke ud af boksen, og på den måde skabe en mere konkurrencedygtig og dermed stabil platform i en Øresundsregional og oplevelsesøkonomisk kontekst.

Oplevelsesvirksomheder, såsom teatre, bliver mere og mere strategiske i deres udvikling og produktion, men også i deres ledelse af virksomhedens menneskelige ressourcer. "Det afgørende for de strategiske valg er, hvordan virksomheden fremstår over for markedet - virksomhedens image. Det handler om hele virksomhedens kultur og værdigrundlag som en del af eksponeringen over for markedet" ⁵.

Forholdet imellem de ansatte i en oplevelsesvirksomhed og deres evne til at yde, er en økonomisk værdi i sig selv. Ved at se på hvordan medarbejdernes ressourcer bedst udnyttes, og sættes i spil gennem ledelse, kan virksomhedens økonomiske potentiale få de bedste betingelser for at skabe øget økonomisk vækst og omsætning på bundlinen. Derfor er måden ledelse i oplevelsesvirksomheder udføres på, vigtig idet den skal være med til at motivere de enkelte medarbejdere.

Mette Langeberg Lund talte i sit oplæg 'Det Øresundskrydsende publikum' på Ørescenen's 5. workshop, om at man som teater eller institution skal gøre sig klart hvad, det er man gerne vil kendes på. Vigtigheden i dette understregede hun ved, at der er så mange andre valgmuligheder for forbrugeren, og konkurrencen er hård. Langeberg Lund talte også om vigtigheden i at lave en fælles overordnet strategi. Et godt råd hun gav videre var at forsøge at arbejde med 'børnenes' (publikums) forventninger. De skal inkluderes gennem interaktion, så de synes det er spændende.

Udover de almindelige og praktiske ledelseskundskaber, forudsætter ledelse også et indgående flair for menneskelige og kreative ressourcer, der specielt i oplevelsesvirksomheder kan synes yderst individualiserede. De menneskelige ressourcer er en del af virksomhedens strategi, fordi de spiller en afgørende rolle for succeskriterierne i sidste ende. Motivationen er som produktet netop oplevelser bestående af fælles værdifølelse mening, retning, identitet og formål for den samlede virksomhed (teater), bevidstheden om et fælles mål, medansvar, og en tydelig opfattelse af strategi og koncept. Der skal skabes rammer, der udvikler og udfolder kreativitet, engagement, følelse af frihed til at udnytte og benytte sig af de faglige og kreative kompetencer, man som involveret føler at være i besiddelse af, som Langenberg Lund også talte om. Det er gennem god ledelse at det kreative potentiale hos medarbejderne kan ekspropriere og derigennem skabe merværdi for teatret økonomisk, men også øge det kreative potentiale for de kreative medarbejdere, skabe tryghed og gunstige rammer generelt for alle ansatte i teatret.

Cirkus Cirkörs workshop som performance

En af hovedteoretikerne inden for performanceteori er Richard Schechner, som er professor i Performance Studies på New York University. Schechner anvender flere performanceteoretiske begreber. Schechners performance begreber Eruption og Procession er to former for performance mønstre, som kan genkendes i Cirkus Cirkörs workshop på Ørescenen's konference 25. maj 2011.

Schechner skelner imellem planlagte og uplanlagte performances hvor, eruption er den uplanlagte performance og procession den planlagte performance. I begge former for performance beskriver Schechner en rytme; gathering, playing out an action or actions og dispersing (Schechner 2003: 176-177). Det vil sige, at under en performance samles mennesker, derefter udspiller der sig en handling eller handlinger, og til sidst opstår der et opbrud.

I Schechners performancebegreber eruption og processions sker der performances hele tiden på for-skellige niveauer, som vi deltager i både bevidst og ubevidst igennem vores vante handlingsmønstre. Legen er en naturlig del af handlings-mønstrene og seriøse aktiviteter kan kombineres med leg (ibid).

Workshoppen med Cirkus Cirkör kan karakteriseres som en performance, hvor Cirkus Cirkör lagde ud med at lukke samtlige deltagere ind i konferencesalen. Denne handling kan sammenlignes med indluk til en teaterforestilling, hvor der sker en gathering – en samling. Herefter udspillede der sig flere actions hvor Cirkus Cirkör særligt benyttede sig af det legende element. Eksempelvis dalede der under Cirkus Cirkörs præsentation uventet og pludseligt balloner ned fra loftet. Denne handling forekom som en eruption, da det virkede uplanlagt at ballonerne kom dalende fra loftet. Samtidig må man karakterisere denne handling som en procession - planlagt fra arrangørernes side.

Igennem balanceøvelser og lege med påfuglefjer, hvor deltagerne skulle øve balanceevnen, skete endnu en action. Cirkus Cirkör ville med denne øvelse illustrere hvordan, de eksempelvis arbejder med koncentration og balance i klasseværelset. Igen et godt eksempel på hvordan en seriøs aktivitet kan kombineres med leg og læring, også når det gælder voksne.

Cirkus Cirkör medtænkte desuden rummet i deres workshop. De placerede sig forskellige steder i rummet og derfor, blev deltagerne jævnligt nødt til at skifte fokus. Dette skærpede deltagernes opmærksomhed. Desuden skabte det en rumbevidsthed hos deltagerne og en tryghed, idet at de blev 'tvunget' til at tage stilling til rummet og tage stilling til Cirkus Cirkørs legende og imponerende måde at benytte visuelle og fysiske virkemidler på.

Eksempelvis blev podiet, som på normal vis i konferencsammenhænge er 'kodet' som 'talerstol', benyttet til akrobatiske øvelser. Loftet forvandlede sig til et hav af farverige og dalende balloner. Den tomme uudnyttede plads bagved deltagerne, der i starten gjorde rummet for stort og vanskeliggjorde det at skabe en intim stemning, blev pludselig forvandlet til et eksperimentarium og en legeplads for Cirkus Cirkör og deltagerne.

Efter konferencen skete der et opbrud, da deltagerne skulle hjem, og de gik ud fra konferencsalen, som når man har oplevet en forestilling i teatret og forlader auditoriet. Dette kan karakteriseres som dispersing. Den samlede conference kan derfor karakteriseres som en procession – en performance med planlagte handlinger hvor rytmen: Gathering, playing out an action og dispersing også genkendes.

Tanken med Cirkus Cirkørs øvelser er at få børnene i skolen til at tænke ud af boksen, være mere impulsive og lære igennem leg og nycirkus. Det at lege klovn kan fx lære børnene, at det er okay at mislykkes nogle gange – og lærerne kan også lære af det. Man skal ikke være bange for at afprøve ting! De fire artister gjorde fx opmærksom på, at jonglering kan bruges i musikundervisningen til at lære børn om rytme og takt, men at jongleringen også handler om, hvad der foregår på det psykiske plan. Bare gør det – det er det, det handler om!

De fire artister forklarede, at akrobatik handler om at vove mere, end man vover. Det handler om tillid til den eller de personer, man arbejder sammen med, og kan derfor bruges til at lære børn om tillid. Men akrobatikken kan også bruges på mange andre måder i læringen. Fx kan et barn lade sig falde ned i armene på de andre – hvor mange skal der til for at gribe ham/hende? Hvor hurtigt falder han/hun? Ved samarbejdet i parakrobatik kan man eksempelvis også lære børnene om vandmolekyler ved at bede dem danne vandmolekyler med hinanden.

Opsamling

Der er et behov fra de svenske og danske scenekunstproducenters og arrangørers side for at skabe både en fysisk og online platform for videndeling og kompetenceudvikling. Ørescenen skal fortsat arbejde på at udvikle platformen, vedligeholde netværket og skabe mødet. Det er vigtigt for netværket og vide, hvor man kan indhente informationer, hvordan systemerne fungerer på hver side og hvordan, man kan markedsføre sig selv i forhold til publikum og i forhold til det pågældende land.

Teater er et universelt sprog, hvor forståelsen styrkes igennem visuelle virkemidler og sprog. I et samarbejde imellem danske og svenske samproduktioner og i udvekslingen af teater på tværs af Sundet, kan nabosprogsforståelsen styrkes igennem teatret sprog for både børn og voksne. Ørescenen kunne decideret arbejde med nabosprogsforståelsen set i et Øresundsregionalt perspektiv.

Hvordan kan samarbejdet fungere i forhold til det oplevelsesøkonomiske felt? Flere scene-kunstoplevelser på tværs af Sundet skaber økonomisk vækst i kraft af mere arbejde på begge sider af Sundet, og oplevelsen set i et oplevelsesøkonomisk aspekt skaber i sig selv en merværdi. De interkulturelle oplevelser vi deler med hinanden og resten af Norden er værd at holde ved lige, lære af, og udnytte.

Børn og unge får igennem dansk-svensk teaterudveksling og i et samarbejde en unik tilgang til kunst og kultur i Øresundsregionen, hvor de kan opnå en anderledes erkendelse og se nye perspektiver på baggrund af kunst og kultur og samtidig forbedres deres nabo-sprogforståelse. Ørescenen er platformen, der kan få det til at ske.

Resultat

Vi har kommit fram till tre kategorier av resultat: Några helt konkreta resultat, vilka behov som finns hos producenterna och arrangörerna och sist har vi klarlagt vilka aktiviteter Ørescenen kan utvecklas med i framtiden.

Helt konkret har två nätverk bildats och en plattform är på väg att byggas. Inbjudan till Ørescenen's arrangemang har gått ut till totalt 271 organisationer. Utav dem har 120 organisationer deltagit i de olika aktiviteterna. Många av dessa har kommit till flera workshops. I nätverket för scenkonstproducenter finns i dagsläget 61 organisationer och i nätverket för arrangörer/förmedlare finns 37 organisationer. Dessutom finns 22 övriga intressenter. Nätverken är öppna för alla och för att bli en del av dem kan man anmäla sig till Ørescenen. Plattformen är hemsidan. Där ska kunskap kunna hämtas och delas av aktörer i branschen. I dagsläget är det Ørescenen som administrerar hela sidan. Men i framtiden bör det finnas en del på websidan som är en open source. Där kan var och en som vill dela sin information och sitt kunnande gå in och lägga upp den.

Under workshop ett och två framkom att systemen i Sverige och Danmark är helt olika vad gäller ekonomiskt stöd vid gästspel för arrangörer och scenkonstproducenter. Ørescenen arrangerade ett möte mellan Scenekunstcentret och Kultur Skåne. På mötet kom det fram att i Danmark är refusionsordningarna styrda av Danmarks lagstiftning och det är svårt att ändra på dem. Det svenska systemet är relativt fritt i jämförelse med det danska. Det är politikerstyrt av Region Skånes kulturnämnd. Nya beslut är lätta att fatta och i slutet av 2010 bestämdes just att subventionerna i Skåne får användas till utländska gästspel. För att underlätta och hjälpa aktörerna som vill ta sig över sundet med sin föreställning, kan Ørescenen tillhandahålla information och kunskap om hur refusionsordningen fungerar i Danmark och hur subventionssystemet fungerar i Sverige. På Ørescenen's hemsida ska olika deadlines finnas och lathund för hur de olika procedurerna går till. Vid samma tillfälle föreslogs det vidare att Ørescenen skulle jobba för att utveckla de arenor som finns idag, för att skapa rörelse över sundet vad gäller turnerande föreställningar, dvs Riksteatern Skånes utbudsdagar och Teatercentrums børneteaterfestival.

Ørescenen har identifierat följande behov hos målgrupperna:

- En gemensam katalog med aktuellt utbud
- En gemensam pott pengar för Öresundssamarbeten
- En guide med deadlines och lathund för olika ansökningar
- En plattform där man kan dela erfarenheter

Projektgruppen har själva identifierat några områden som skulle kunna utvecklas i en fortsättning av projektet. Först och främst är det skattereglerna som är ett reellt gränshinder till ett ökat utbyte av scenkonst i Öresundsregionen. Problematiken behöver lyftas på en politisk nivå. Det kan göras i samarbete med Øresunddirekt och Öresundskommittén. I en av workshopsen behandlades språk vid förståelsen av en föreställning och under konferensen grannspråksförståelse. Att vidareutveckla det temat har många aspekter. Grannspråksförståelse ska vara en del av undervisningen i skolan, kan man hämta inspiration från scenkonsten? Vi är övertygade om att det finns många möjligheter till utveckling inom detta område. Det tangerar konferensens andra ämne, estetiska läroprocesser. Ørescenen skulle kunna vara en katalysator och få skolvärlden att möta konstvärlden i nya gemensamma projekt.

Ørescenenens plattform, hemsidan, bör utveckla en open source del. Där kan aktörer inom området dela kunskap och erfarenhet. Det kan vara såväl praktisk eller mellanmännisklig erfarenhet i ett dansk-svenskt samarbete. Till exempel hur en dansk grupp ordnar en turné i Sverige eller hur de förhåller sig till skattereglerna. Open source handlar om situationsanpassad kunskap och att omgivningen har möjlighet att påverka vetandet. Det är kunskap som produceras på stället och det är något man kan dra nytta av i ett nystartat svenskt/danskt samarbetsprojekt.

Om nätverket ska kunna leva vidare behövs fysiska möten. Det behövs en motivation och en kraft som kallar samman deltagarna. För att motivera sig till att träffas är det viktigt att det finns ett gemensamt intresse. Att ett aktuellt ämne behandlas på träffen. Vi drunknar alla mer eller mindre i våra arbetsuppgifter och det behövs en magnet som dra ut deltagaren ur sitt vanliga ekorrhjul.

Slutsats

Under de workshops som arrangerats har det visat sig att man vill träffas, man vill samarbeta men det behövs en motor som håller igång nätverket. Den motorn skulle kunna vara Ørescenen, men det kan inte bara vara en hemsida. Då kommer den sakta att falla i glömska. Den mänskliga faktorn är fortfarande relevant, i högsta grad.

För att komma vidare i praktiken med ett ökat samarbete i Öresundsregionen på scenkonstområdet, måste man förhålla sig till språk på något vis. Det går inte att stoppa huvudet i sanden och tänka att det inte är ett problem. Både svenska och danska är starka, nationella språk. Väl medveten om det, är det en stor fördel att kunna tala på sitt eget modersmål i ett samarbete. Det enda som behövs är att samarbetsparterna lär sig nyckelord på det andra språket. Förutsättningarna för ett bra samarbete ökar, eftersom man uttrycker sig bäst och helst på sitt modersmål.

Skatteregler är ett gränshinder och alla som på något vis jobbar på "den andra sidan" av sundet kommer att bli drabbade av. Det är en snårig djungel. Öresunddirekt är behjälpliga men det finns inte ett fall som är det andra likt och det gäller att göra rätt från början om man inte ska råka ut för en skattesmäll.

För att kunna konkurrera på lika ekonomiska villkor som scenkonstproducent, är det av största vikt att man kan få ta del av det ekonomiska system som finns i det land man turnerar. Både arrangörer och producenter har en hårt ansträngd ekonomi. Vidare måste det finnas exponeringsytor där utbudet visas upp. Arrangörerna behöver få en överblick över aktuella föreställningar för att kunna göra ett bra urval till sin repertoar.

Många av de åtgärder Ørescenen kommit fram till skulle kunna genomföras utan att det är förenat med en större kostnad. Det skulle medföra att arrangörer får ett större utbud, producenter en större arbetsmarknad och barnen får scenkonst från hela Öresund. Vilket i sin tur skulle medföra en större grannspråksförståelse men även en större förståelse för invånarna på andra sidan sundet. En win win situation för utvecklingen av Öresundsregionen.

Fotnoter

1 s. 68 Fuglsang, Lars (2007): Flow-miljøer i oplevelser: publikums position i nye innovationsdynamikker, I: Jørgen Ole Bærenholdt og Jon Sundbo (red.): Oplevelsesøkonomi – produktion, forbrug, kultur (2007). Frederiksberg, Forlaget Samfundslitteratur.

2 (Ridell 2008) (Cordsen, Mira Margaritha, Kristensen, Mia Louise 2009. En kvalitativ undersøgelse af to svenske og to danske studerendes sproglige tilpasning. Kandidatopgave NorMa, Háskóla Íslands).

3 s. 77 Nielsen, Anna Porse (2007) Fra oplevelse til bundlinie, i Horn og Jensen (red.): Oplevelsesledelse i praksis (2008). MOL forlaget

4 s. 62 Jacobsen, Søren E. (2007) Ledelse af kreativ virksomhed, , i Horn og Jensen (red.): Oplevelsesledelse i praksis (2008). MOL forlaget

5 s. 113 Hagedorn-Rasmussen, Peter og Sundbo, Jon (2007): Ledelse af mennesker i oplevelsesvirksomheder i Bærenholdt og Sundbo (red.): Oplevelsesøkonomi – produktion, forbrug, kultur (2007)

Statistik deltagare:

Totalt antal deltagare: 234	
Danska: 87	
Svenska: 144	
Norska: 2	
Estland: 1	
Kvinnor: 151	
Män: 83	
1/12-10: Tot: 25, DK: 14, SE: 11 Kvinnor: 19, Män: 6	
8/12-10: Tot: 43, DK: 23, SE: 20 Kvinnor: 23, Män: 20	
8/2 -11: Tot: 24, DK: 13, SE: 11 Kvinnor: 15, Män: 9	
9/2 -11: Tot: 23, DK: 8, SE: 15 Kvinnor: 20, Män: 3	
5/5 - 11: Tot: 50, DK: 19, SE: 31 Kvinnor: 33, Män: 17	
25/5-11: Tot: 26, DK: 9, SE: 17 Kvinnor: 20, Män: 6	
26/5-11: Tot: 43, DK: 4, SE: 36, NO: 2, EST: 1 Kvinnor: 21 Män: 22	

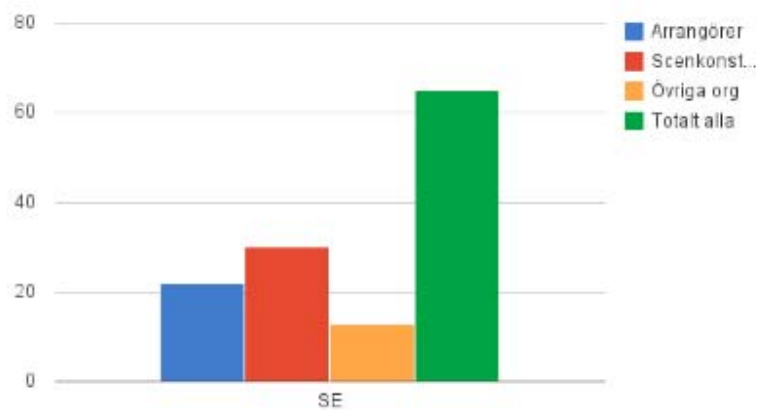
Statistik network:

Statistik Ørescenen period 2010-09-01 - 2011-06-30

Nätverk

	Arrangörer	Scenkonstproducenter	Övriga org	Totalt alla
SE	22	30	13	65
DK	15	30	8	53
DK/SE		1	1	2
TOTALT	37	61	22	120

Statistik media:

Statistik Ørescenen period 2010-09-01 - 2011-06-30

Media

Pressmeddelande	Datum
Utskicksdatum:	11-02-01
Utskicksdatum:	11-05-18
Publicerade artiklar	Publ. Datum
Sydsvenskan	11-02-12
Nytt från Öresund	11-02-07
Procenium	11-03-23
Procenium	11-04-15
Teater 1	Nr 1 53 April 2011
Sceneliv	11-06-06
Børneteateravisen	11-05-29
Børneteateravisen	11-05-19
Børneteateravisen	11-04-20
Børneteateravisen	10-12-12

Artiklar	Antal	Pressmeddelanden	Antal
SE	2	SE/DK	2
DK	8		
Totalt	10		

Sammanfattning av vykort som skrevs under Ørescenen's konferens 25 maj 2011.

"Jag tar med mig ny kunskap och bekantskaper... Jag vill få träffa alla dessa spännande kollegor fler gånger, kan ni ordna fler träffar???"

"Att Ørescenen får /kan fortsätta arbeta med ytterligare ekonomiska medel. Man/vi/jag behöver ett yttre tryck för att upprätthålla glöden och intresset. Annars lätt att det stannar här."

"Jättefin workshop/föreläsning av Cirkus Cirkör!!! Funderar ändå vidare på vad man kan göra för att kaoset ska bli välkommet och förtroget även då cirkusen dragit vidare i det dagliga skolarbetet!"

"Tak! Jag tåge nye kontakter med mig. Nye tanker. Idéer & muligheder. Og nye samarbejdspartnere, - forløbendigt. Fortsæt med at være et knudepunkt (knapunkt) for os som arb. for udvikling af svenk-dansk scenekunst for børn og unge i Øresundsregi!"

"Inte se språkskillnader som ett hinder utan som en möjlighet. - Som ett nätverk för fortbildning, inspiration, kontakt."

"En dag fylld av möjligheter - i språk, i lek och glädje, i tankeverksamhet, i möten. Nya kontakter varvade med redan etablerade: Glädje och inspiration! Avs. Eva Söderquist, skådesp/regissör/pedagog"

"POSITIV ENERGI inspiration och idéer tar jag med mig. Jag tycker nätverket skall fortsätta med möten, festivaler, en dynamisk hemsida alla DR, och diskussioner. För att arbeta för kommunikation över sundet måste vi också lära att kommunicera och öppna nya dörrar för utforskade rum. RISK OCH MOD ÄR VIKTIGT FÖR LEVANDE KOMMUNIKATION OAVSETT SPRÅK. Hälsningar Petra Lindblom, Teater Lynx/Kulturskolan"

"- Nya kontakter! - Gamla kontakter på nytt! - Digitalt nätverk och återkommande (minst årligen) Øresundsövergripande festivaler, workshops."

"SOM ALLTID MED CIRKUS CIRKÖR BLIR JAG HELT KÄR <3" Skapa platser för uppträdanden"

"Vad jag tar med mig: Tankar kring kulturutbyten mellan Malmö och Köpenhamn. Pedagogik, kreativa lekar med Cirkus Cirkör. Ørescenen i framtiden: Workshops och lobby för samarbeten mellan sociala/kulturella organisationer, föreningar på olika sidor sundet."

"Jag tager inspiration og gode kontakte i store mængder med mig. Jag ville synes at Ørescenen -mini-teaterfestivaler med præsentationer fra begge sider ville være spændende!"

"Selskab med svenskere -samtale og samver. Både i dag og i fremtiden. Luna Christensen, København"

"Olika språk? Att se möjligheterna och inte fokusera på hindren. Teatern är ett universellt språk med förmågan att bygga broar. Fram för estetiska läropricesser. -> Fortsätta med mötesplatser."

"Jag skrev på "Cirkus Cirkörsappen" Inspiration till MOD och gränslöshet. VÅGA. Måste komma in mer i grundskolan. KAOS +. Detta är vad det har handlat om. Kan vara svårt att förverkliga Carin Hamn."

SE: c/o Kulturförvaltningen, Södergatan 9, 211 34 Malmö, Sweden, +46 760 29 83 54

DK: c/o ASSITEJ Denmark, Farvergade 10, 4. sal, 1463 København, Denmark +45 31 73 70 10

Sammenfatning af evaluering:

Ørescenens 5. workshop 5. maj 2011, Stappelbädden – Store Varvsgatan
15 – Malmö - for arrangører og scenekunstproducenter i Øresundsområdet.

Kulturens brobizz – To be or not to be - at kommunikere i scenekunstverdenen.

Hvad fik du ud af gruppeøvelsen om publikumsudvikling?

- Lära känna nya människor
- I vores gruppe nåede vi ikke at svare rigtigt på øvelsen, men det var meget lærerigt at høre hvordan man gør tingene på den og den anden side af Øresund.
- Mest erfarenhetsutbytte med andre, som vi havde behøvt mer tid för.
- Interessant att spåna kring idéer med andra som sysslar med samma verk samhet men på annat sätt.
- Det är trevligt att träffa andra som jobbar med samma typ av arbete.
- Diskussionen av hur det fungerar på olika platser och i olika länder efter som vi aldrig riktigt hann med uppgiften.
- Spännande att höra om alla andras verksamheter!
- Inte så mycket faktiskt mer av föreläsningarna. Den den andra gruppövningen var bättre..
- Indblik i andres arbejde
- En insigt om att många fortfarande vet alldeles för lite om publikutveckling.
- Tiden lite för kort, presentationen i gruppen tog all tid.
- Mest af alt: at man lærte de andre deltagere lidt nærmere at kende
- "Litet otydligt i början, eftersom jag hade ovanligt svårt att förstå den danska föreläsningen. Men ganska snart visste vi alla vad det handlade om. Det är intressant att höra både hur lika och olika det är på de båda sidorna av sundet.
- Kanske skulle det, trots allt, varit litet mer tid avsatt för grupparbetet."
- Meget inspiration - noget værktøj at arbejde med
- Det var udbytterigt at høre hvad de andre arbejdede med og hvordan. Det var faktisk mere givende end at skulle lave et fiktivt projekt eller arbejde ud fra et fælles valgt projekt. Der kunne godt have mere tid til at sidde og erfaringsudveksle.
- Positivt att vara aktiv för en stund och inte bara lyssna. Men övningen skulle kanske vara lite tydligare formulerad på papper, eller göras i mindre grupper.
- Inte så mycket nytt. Mest nya kontakter.
- En del nya infallsvinklar.
- "Jeg observerede mest - med interesse for, hvad der rør sig blandt kulturaktører i regionen.
- Tendensen var, at interessen for hinanden kom til at fylde mere end selve opgaveløsningen"

Generelle kommentarer til 1. oplæg om publikumsudvikling:

- Jag förstod inte uppgiften
- "Lidt for stor en opgave til den givne tidsramme. Men egentlig en spændende opgave. Den var svær at tage hul på, da man først skulle finde ud af, hvem man var i gruppe med, forstå hinandens forskelligheder og samtidig nå at analysere sig frem til en god fælles case. Hvorefter man skulle løse casen...Det var lidt for meget. Eller også havde vi misforstået opgaven..."

- Fint oplæg - god foredragsholder
- Fint, men gruppeopgaver i disse rammer bør være mindre ambitiøse. F.eks. blot handle om at fortælle hinanden om hvad vi laver, hvilke udfordringer man står overfor... og sammensætte grupperne efter "funktioner" istedet. Egentlig er alle deltagere jo meget forskellige og skal udbyttet optimeres af Øresundsmøder... skal der være mere fokus på de enkeltes roller og funktioner og kulturnicher... Ellers ender det i ingenting!
- Skulle ev vilja ha mer tid till gruppövningen än till att lyssna på hennes redovisning. Man (iallfall i vår grupp) hann inte fördjupa oss alls i den intressanta övningen.
- Lite svårt att få igång diskussionerna kanske man kunde fått ett konkret exempel att utgå ifrån istället... Fast då hade vi ju inte fått höra så mycket om varandra.
- Bra. Jag hade faktiskt lite svårt med språket, hon talade för fort.
- Trevligt och bra upplägg
- Godt. Glæder mig til at genlæse det / læse resmeet
- Intressant. Man behöver, om inte annat, påminnas om detta som vi kanske alla har hör tidigare.
- Super dygtig oplægsholder
- Bra att man fick höra en historia berättad utifrån klassiskt scenkonstperspektiv och en mer reklam/näringsliv. Toppen inspirerande.
- Det var svårt att hänga med på danskan.
- Meget kyndig formidling

Hvad fik du ud af gruppeøvelsen om markedsføring?

- God måde at få folk til at tænke ud af boksen/kreativt
- att man tänker i samma banor
- Vil ikke rigtig kalde det en øvelse - det gik ud på at fastslå hvilke salgskanaler der er de mest i effektive i forhold til vores teatre, og det bemærkelsesværige var, at alle svarene stort set var ens.
- Bekräftade det man trodde innan.
- Deltog inte, var tvungen att gå.
- Gav mig inte så mycket av just den gruppövningen, däremot var det intressant att höra att vi jobbar i stort sätt på samma sätt.
- "Det var en lidt flad fornemmelse at vi bare skulle se de papirer vi havde skrevet på.
- Oplægsholderen kunne godt have sagt et par ord om at den måde at få fat i købere/publikummer var bedre eller dårligere. Eller på anden måde ha opsummeret."
- "Synliggöra vilka marknadsföringskanaler som andra använder och vilka jag använder och vilka som var lika. Det fanns en enighet om hur man bäst marknadsför sig. Inte så mycket... kändes som om alla kom fram till samma sak och det var ingen som hade någon helt ny marknadsföringskanal som sin viktigaste. Det var mer ett konstaterande faktum än ett utforskande av alternativ.
- Lagom kort
- Meget fint med Brainstorm
- Innget nytt framkom egentligen under vår gruppövning så tyvärr fick jag inte ut så mycket av den.
- God måde at få folk til at tænke ud af boksen/kreativt

Generelle kommentarer til 2. oplæg om markedsføringsstrategier.

- väldigt väldigt bra mycket att ta med sig och fundera kring

- "Der var ikke noget nyt viden i opgavens indhold. Ingen aha-effekt. Kunne være interessant at få Frederiks kommentarer til forskellige "kanaler". Men igen... fokus er spredt så man ville nok ikke kunne få noget entydigt fagligt ud af dette."
- "Dygtig oplægsholder. Manglede en sammenfatning efter gruppearbejdet."
- Föreläsningen var spännande även om det var lite von oben...
- Marknadsföringen av Malmöoperans "Hoffmanns äventyr" framställdes som före dömlig men han berättade av någon anledning inte att just den föreställningen har mycket dåliga publiksiffror.
- Var tvungen att gå innan detta började.
- Intressant och tacksamt
- Forstod nok kun 70% af hvad han fortalte, men fik indtryk af, at det var godt - hvis jeg havde kunnet forstå 100%
- Sprogligt kunne jeg slet ikke følge med desværre
- Det kræver mere tid hvis man skal arbejde med markedsføring. Det kunne være interessant at tale om hvad vi gør i hhv SE og DK for der var tydelige forskelle og måske lege med helt nye markedsføringsstrategier som kunne gavne begge lande.
- "I stedet for at lade hver enkelt fortælle, hvad de brugte af medier til markedsføring, skulle man have efterlyst anderledes strategier, redskaber og nyt værktøj. Eksempelvis: 1: Hvordan kommer man i kontakt med børneinstitutioner og publikum i det hele taget på den anden side af sundet? 2: Praktiske forslag til samarbejde som fælles annoncering, kontaktpersoner, pilotprojekter etc. 3: Adresselister over hvem og hvad, man skal kontakte på den anden side, om.a."
- Meget spændende og levende oplæg - rigtig gode praktiske eksempler

Øvrige kommentarer til workshoppen som helhed.

- Sådanne møder er god til at få nye kontakter og en deltagerliste. Det faglige behøver ikke være så dynamisk... oplæg kunne være nok... og evt. gruppearbejde... som er vigtig for "mødet" er godt, men skal ikke være så fagligt bundet op. Lad det være netværk og fortæl om mine udfordringer-agtigt mere end konkrete opgaver.
- Grupperna var för stora. Man hade svårt att få tid med uppgiften också, när man också ville höra om de andras arbete och erfarenheter.
- Den kunde varit längre så att delarna fått lite mer tid. Mycket intressanta föreläsare!
- Trevligt att träffa alla!
- "Det viktigste for Ørescenen må være at danskerne spiller i Sverige, og omvendt. Og at danskere tager til Sverige og ser teater og omvendt. Kunne det tiltag ikke være at danske producenter spillede for svenske arrangører og svenske producenter spillede for danske arrangører?"
- Ville haft mer tid till workshop-delarna där man skulle jobba i grupp. Hann aldrig riktigt bli några djupare samtal. Föreläsningarna var lagom långa. PS har även deltagit i workshop 1 dec men man kan bara kryssa i ett alternativ nedan!
- "Jättekul att vi var blandade arrangörer och producenter. Det är mycket bra att mötesplatser som denna uppstår. Tack för det. PS. Jag har deltagit i flera av era workshops men kan inte kryssa för mer än en då ni valt att formge svarsalternativen som Radiobuttons (alternativknappar) och inte kryssrutor..."
- Jag tycker om upplägget. Det är kul att träffa andra folk och det är kul att träffa danskar och svenska kollegor. Dessutom tycker jag de är bra och relevanta ämnen det talas om. Gillar avslutningen med mat oxå, tack!
- Bra upplägg
- Tidspunktet på dagen, kombinationen med oplæg, pauser, mad, og bus... - det fun

gerede godt!

- "Bra! Och jag önskar verkligen att jag skulle haft möjlighet att bevista samtliga workshops som avverkats. Speciellt hade det varit intressant med den som handlade om språkförbistringarna."
- "Dejligt arrangement og meget givende. God stemning og som altid lækker mad :) Måske lidt for ambitiøst; det havde været mere givende at bruge mere tid på eet emne i stedet for at presse to emner ned over tre timer."

"

Sammenfatning af evaluering:

Ørescenen – a Border-crossing Platform of Performing Arts for Young Audiences
Konference om nabosprogsforståelse og æstetiske læringsprocesser d. 25. maj 2011,
Carolinahallen, Östergatan 7, Malmö

Generelle kommentarer til oplægget om nabosprogsundervisning/grannspråksundervisning

Fine betragtninger - dejligt, at DR´s repræsentant Helle var den ene af de to oplægsholdere. Det højnede oplevelsen og relevansen

Generelle kommentarer til samtalen i plenum

Godt, at alle kom til orde, men det vil altid blive betragtninger, der peger i mange retninger - afhængig af hver enkelts ståsted, så det er svært at samle snakken. Men meget interessante betragtninger.

Generelle kommentarer til oplægget om æstetiske læringsprocesser ved Cirkus Cirkör

Glædedes ved deres pædagogik, og glæder mig til en dag at se en forestilling.

Hvad synes du om konferencen som helhed?

"Dejligt varieret! Jeg var ikke tung i hovedet som ofte efter en konference af den længde.
Tak til de tre musketricer!"

Det var første gang jeg var med og jeg syntes det var meget inspirerende og godt.

Litteraturliste Ørescenen:

Bærenholdt, Jørgen Ole og Sundbo, Jon 2007. Oplevelsesøkonomi, produktion, forbrug, kultur. Forlaget samfundslitteratur

Börestam, Ulla 2008. Samma Skjorta – olika knappar. Icke-nordiska andraspråkstalaras erfarenheter av dansk-svensk språkgemenskap i Öresundsregionen. Nordiska Ministerrådet, Köpenhamn.

Cordsen, Mira Margaritha, Kristensen, Mia Louise 2009. En kvalitativ undersøgelse af to svenske og to danske studerendes sproglige tilpasning. Kandidatopgave NorMa, Háskóla Íslands. Link til opgave: Opgave I: En kvalitativ undersøgelse af to svenske og to danske studerendes sproglige tilpasning

Delsing, Lars-Olaf, Lundin Åkesson, Katarina 2005. Håller språket ihop Norden? En forskningsrapport om ungdomars förståelse av danska, svenska och norska. Nordiska ministerrådet Köpenhamn

Hagedorn-Rasmussen, Peter og Sundbo, Jon (2007): Ledelse af mennesker i oplevelsesvirksomheder i Bærenholdt og Sundbo (red.): Oplevelsesøkonomi – produktion, forbrug, kultur (2007)

Horn, Peter, Friis Jensen, Jens 2008. Oplevelsesledelse: (Oplevelsesledelse i praksis), MOL forlaget.

Jacobsen, Søren E. (2007) Ledelse af kreativ virksomhed, i Horn og Jensen (red.): Oplevelsesledelse i praksis (2008). MOL forlaget

Jantzen, Christian, Arendt Rasmussen, Tove 2007. Er oplevelsesøkonomi gammel vin på nye flasker? I: "Christian Jantzen og Tove Arendt Rasmussen (red.) Oplevelsesøkonomi. Vinkler på forbrug" Aalborg Universitetsforlag

Nielsen, Anna Porse (2007) Fra oplevelse til bundlinie, i Horn og Jensen (red.): Oplevelsesledelse i praksis (2008). MOL forlaget

Schechner, Richard 2003. Towards a poetics of Performance. I "Performance Theory. Revised and expanded edition, with a new preface by the author." London and New York, Routledge.

Schechner, Richard 2006. What is Performance? I: "Performance Studies – An introduction." Second edition, Routledge, UK, (2002)

Stampe Sletten, Iben (red) 2004. Nordens sprog med rødder og fødder. Nordisk Ministerråd København

Hjemmesider

www.skolverket.se/nordiska_sprak

<http://vefir.hi.is/norma/>

<http://www.dr.dk/nordisksprog/da/forside/>